

zirom na proizlaženje, ne drukčije, nego <što je iste vrste> uzrok, s uzrokovanim i vječno kretanje neba, s ovim našim kretanjima koja, ako i jesu druge vrste od njega <nebeskog kretanja>, kao što je <druge vrste> pravocrtno kretanje od kružnog, pa i drugog roda, kao što je <drugog roda> mijenjanje od kružnog kretanja, i naša su kretanja propadljiva, a kružno kretanje je vječno, ipak ona ovise o njemu kao o uzroku, o čemu je raspravljao i u 3. knjizi *O kretanju*<sup>23</sup> i na mnogim drugim mjestima. Pa ako se po njegovu učenju uzrokovano mijenjanje dvostrukim rododom razlikuje od kružnog kretanja, i iz razloga različitog predikamenta, i iz razloga propadljivosti, ipak ništa ne priječi da ovisi o tom sebi homonimnom uzroku.

Što će, dakle, priječiti, da Sokrat ovisi o ideji čovjeka iz razloga <ovisnosti> uzrokovano o uzroku, premda je ona <ideja čovjeka> vječna, a on <Sokrat> propadljiv, a ipak u istoj vrsti? Te pojedine stvari su od onih <ideja>, kao mnogo od jednog i prema jednom. Da to može biti u vrlo različitim rodovima dokazao je sam u 1. knjizi *O biću*, dakle što se tiče napredovanja uzroka u ono uzrokovano, ove naše stvari <odnose se> prema idejama kao *od jednog i prema jednom*; što se pak tiče savršenstva vječnosti i propadanja, one su homonimne.

On sam, naime, negdje tako poučava: »Ono pojedinačno je nešto homonimno i mimo supstancija, a i od drugoga postoji jedno u mnogome.«<sup>24</sup> Tako su i ideje u vječnosti, jedna u mnogim pojedinačnostima – nešto homonimno; beznačajni su, dakle, oni prigovori.

Ono što pak dodaje onom gornjem: »na koje se načine pokazuje da postoje ideje, čini se <da ne postoje> ni po kojem od njih.« – čini se da nije odobravao oblike argumenata kojima su podupirali da postoje ideje; no čini se iz onoga što slijedi, da to nije usmjereno protiv Platona, nego protiv Speuzipa i Ksenokrata, njegovih <Aristotelovih> neprijatelja: »Najtočniji su od razloga: jedni oni koji ideje stavljaju u odnos <prema nečemu>, za što

<sup>23</sup> Pod 3. knjigom *O kretanju* podrazumijeva Petrić 8. knjigu *Fizke*, usp. *Discussiones Peripateticae*, reprint, Köln, Weimar, Wien, 1999. str. 113.

<sup>24</sup> Usp. i ARIST. *Metaph.* 1079a.2 – 4 καθ' ἑκαστόν τε γὰρ ὁμώνυμόν τι ἔστι καὶ παρὰ τὰς οὐσίας, τῶν τε ἄλλων ἐν ἔστιν ἐπὶ πολλῶν.